

รูปแบบการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*
ACADEMIC AFFAIR ADMINISTRATION MODEL FOR CHILD
DEVELOPMENT CENTER UNDER THE LOCAL GOVERNMENT
ORGANIZATION

ธนกรุต หัตถิรัตน์

Thanakrit Hatteeratana

ทีปพิพัฒน์ สันตะวัน

Teeppipat Santawan

สายทิพย์ ยะฟู

Saythit Yafu

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

Nakhon Sawan Rajabhat University, Thailand

E-mail: thanakrit.h@nsru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) สร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3) ประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นงานวิจัยแบบผสมผสาน เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบตรวจสอบ และแบบประเมินรูปแบบ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ 17 คน ผู้เชี่ยวชาญ 9 คน และจากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 18 คน โดยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย ต้นทุนและศักยภาพ เครือข่ายและชุมชน สื่อ นวัตกรรม การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การวางแผนการพัฒนาหลักสูตร ปฏิบัติตามแผนหลักสูตร และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล การปรับปรุงและพัฒนา การบูรณาการ 2) รูปแบบการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ประกอบด้วย แนวคิดพื้นฐานและวัตถุประสงค์

* Received 30 November 2020; Revised 20 February 2021; Accepted 20 February 2021

ของรูปแบบ ส่วนที่ 2 เนื้อหา ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมบริบทสถานศึกษา ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลิต และข้อมูลย้อนกลับ ส่วนที่ 3 เงื่อนไขความสำเร็จ โดยรูปแบบ มีความเหมาะสม และคู่มือรูปแบบฯ มีความเหมาะสมในระดับมาก 3) ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในประเด็นความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ พบว่า รูปแบบมีความถูกต้อง ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก มีความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบ, การบริหารงานวิชาการ, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

Abstract

The objectives of this research were to 1) Analysis the factors of academic affair administration for child development center under the Local Government Organization 2) develop academic affair administration model for child development center under the Local Government Organization and 3) evaluate academic affair administration model for child development center under the Local Government Organization. It's mixed research method. The research instruments were interview, questionnaires and a pattern evaluation form. The sample consisted of 17 experts, 9 experts, and 18 from local government administrators by purposive sampling. The statistical format used was frequency, mean and standard deviation by presented in lecture style. The results showed that; 1) The components of academic affair administration for child development center under the Local Government Organization includes; cost and potential, network and community, Innovative learning experience media, curriculum development planning, implementation of the course plan and organizing a learning experience, measurement and evaluation, improvement and development, Integration. 2) The component of academic affair administration model for child development center under the Local Government Organization was three components as follows; Part 1 the introductory section contains the basic concepts and objectives of a model. Part 2 Content was showed that; Environment of educational context, input, processes, output and feedbacks. Part 3 Conditions of success. The model had suitability and handbook had the overall of suitability was at the high level. 3) The results of evaluation of academic affair administration model for child development center in accuracy,

feasibility, suitability and usefulness was found that; model was accuracy, feasibility at a high level, suitability and usefulness was at the highest level.

Keyword: model, Academic Affair Administration, Child Development Center

บทนำ

นโยบายของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทย ต้องการยกระดับในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้รับการถ่ายโอนให้เป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้มาตรฐานเพื่อบริการจัดการศึกษาของเด็กในท้องถิ่นต่าง ๆ ได้มีการเตรียมความพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา อีกทั้ง เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นศูนย์ที่น่าอยู่ โดยกำหนดเกณฑ์มาตรฐานของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำเกณฑ์ในการกำหนดให้ทุกศูนย์ถือเป็นแนวทางในการดำเนินงาน ซึ่งด้านการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร จำนวน 10 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านการจัดประสบการณ์/การจัดกิจกรรมประจำวัน 3) ด้านการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ 4) ด้านสื่อและนวัตกรรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้ 5) ด้านการวัดผลประเมินผล 6) ด้านการนิเทศการศึกษา 7) ด้านการวิจัยในชั้นเรียน 8) ด้านโภชนาการ 9) ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 10) ด้านการประเมินคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ถือเป็นงานหลักและเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาและจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง (จรัสศรี เพ็ญสุภา, 2558)

ปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีปัญหาคือ บุคลากรมีวุฒิไม่ตรงสาขาการศึกษาปฐมวัย ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ขาดการนิเทศ กำกับติดตาม และผลการประเมินมาตรฐานการศึกษาของศูนย์อย่างต่อเนื่อง ด้านที่มีการปัญหาสูงสุด คือ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร เนื่องมาจากบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังขาดทักษะ ขาดความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ในงานด้านวิชาการ การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ การจัดทำหลักสูตร (โสธดา จิตรฉาย, 2555) รวมทั้งปัญหาเกี่ยวกับครูผู้ดูแลเด็กไม่เพียงพอ ครูผู้ดูแลเด็กยังขาดความรู้ความเข้าใจในการผลิตสื่อสำหรับการเรียนการสอน (สุธารัตน์ สอดเสน, 2555) การจัดมุมประสบการณ์ไม่ครอบคลุม กิจกรรมของเด็กตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด อุปกรณ์ และสื่อการเรียน การสอนไม่เพียงพอ ไม่มีการกำหนดนโยบายและแผนที่จะพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างชัดเจน ปัญหาด้านการนิเทศภายใน ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการขาดกระบวนการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ ครูผู้ดูแลเด็กยังขาดคุณภาพในเรื่องวิธีการเรียนรู้ของเด็ก จิตวิทยาและพัฒนาการของเด็ก เช่น ให้เด็กเรียนโดยท่องจำเพียงอย่างเดียวไม่ส่งเสริมให้เด็กใช้ความคิดตั้งแต่เล็ก การเร่งสอน อ่าน เขียน คิดเลข (จรรยา ชินสี, 2552) และปัญหาเกี่ยวกับคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบางท่านไม่ให้ความสำคัญร่วมมือในการจัดทำหลักสูตร และยังขาดการประเมินผลการใช้หลักสูตร การรับเด็กที่มีอายุต่ำกว่าสามขวบมาเรียนร่วมกับเด็กสามขวบทำให้ไม่สามารถจัดประสบการณ์เรียนรู้ได้ดีเท่าที่ควร

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขาดงบประมาณและไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนที่เพียงพอ ทำให้สื่อที่ได้นำไม่ตรงตามความต้องการ (ภัทรวดี แก้วกระจ่าย, 2555)

ปัจจุบันการบริหารงานวิชาการมีทั้งเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 และการจัดการศึกษายังเป็นการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูและผู้บริหารสถานศึกษาระหว่างสถานศึกษาทุกส่วนของสังคม ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามาร่วมมือกันในการจัดการศึกษาให้กับบุตรหลานของตน เพื่อเป็นการตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนการบริหารจัดการด้านการศึกษาในสถานศึกษาหรือโรงเรียนงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญถือเป็นงานหลักที่ต้องเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง คือ ครูได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการงานวิชาการ ซึ่งการบริหารงานวิชาการมีความสำคัญคือ การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษามาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัดหากผู้บริหารสามารถบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงถือได้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดในสถานศึกษาผู้บริหารต้องใส่ใจและตระหนักในการกิจรู้จักปรับปรุงตนเองรู้และเข้าใจงานวิชาการอย่างถ่องแท้รวมทั้งพัฒนางานวิชาการให้ก้าวหน้าทันต่อการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันนอกจากนี้ยังจะได้รับความไว้วางใจการยอมรับนับถือจากชุมชนสังคมอันจะนำมาซึ่งความภาคภูมิใจต่อความสำเร็จในที่สุด (สุพรรณิกา สีสะอาด, 2554) ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการได้นำเสนอหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ซึ่งมีนโยบายให้มีการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยอย่างจริงจังและต่อเนื่องโดยได้แต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพื่อปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เป็นหลักสูตรสถานศึกษาสถาบันพัฒนาเด็กปฐมวัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานตามจุดหมายหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ที่กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ครอบครัว ชุมชน และสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

ดังนั้นการบริหารงานวิชาการจึงเป็นหลักการบริหารที่สำคัญของการบริหารสถานศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพทางการบริหารการศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้และความสามารถในการบริหารงานวิชาการเพื่อให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา รูปแบบการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีลักษณะและบริบทแตกต่างกันออกไปตามแต่ละพื้นที่ได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and development) ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนดำเนินการวิจัยไว้ 3 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จากการกำหนดตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 17 คน โดยมีเกณฑ์ในการเลือก ดังนี้

1.1 ผู้บริหารด้านการบริหารเชิงนโยบาย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 2 คน

1.2 ผู้บริหารด้านการบริหารเชิงนโยบาย ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนตำบล จำนวน 5 คน

1.3 ผู้บริหารการกองการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 5 คน

1.4 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 5 คน

โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ในการสัมภาษณ์ แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย และการสัมภาษณ์มาสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยกำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ในขั้นตอนนี้เป็นการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 มาดำเนินการร่างรูปแบบฯ ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ส่วนที่ 2 ส่วนเนื้อหา และส่วนที่ 3 เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำยืนยันรูปแบบการบริหารงานวิชาการของศูนย์

พัฒนาเด็กเล็ก ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) จำนวน 9 คน ด้วยการกำหนดคุณสมบัติ ประกอบด้วย

2.1 กลุ่มผู้บริหารกองการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาเอก และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้อำนวยการกองการศึกษา อย่างน้อย 3 ปี จำนวน 2 คน จำนวน 2 คน

2.2 กลุ่มผู้บริหารกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาเอก และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่อย่างน้อย 3 ปี จำนวน 3 คน จำนวน 2 คน

2.3 กลุ่มผู้บริหารการศึกษา หรือผู้มีประสบการณ์การบริหารการศึกษาในระดับอุดมศึกษา และมีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาเอก จำนวน 3 คน

2.4 กลุ่มผู้บริหารการศึกษา ในสังกัดระดับมัธยมศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษา อย่างน้อย 5 ปี และมีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาเอก จำนวน 1 คน

สร้างคู่มือ และประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การประเมินรูปแบบประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความถูกต้อง 2) ด้านความเหมาะสม 3) ด้านความเป็นไปได้ 4) ด้านความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบ และคู่มือการใช้รูปแบบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ส่งให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ได้มาโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 18 คน ซึ่งมีคุณสมบัติ ดังนี้

3.1 นายกเทศมนตรี จำนวน 3 คน

3.2 นายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 3 คน

3.3 ผู้อำนวยการกองการศึกษา สังกัดเทศบาล จำนวน 3 คน

3.4 ผู้อำนวยการกองการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 3 คน

3.5 หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาล จำนวน 3 คน

3.6 หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 3 คน

ผลการวิจัย

1. วิเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ผลการวิจัยดังนี้

องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่

ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย คือ 1) สื่อ นวัตกรรมจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ จำนวน 13 ตัวแปร 2) เครือข่ายและชุมชน จำนวน 10 ตัวแปร 3) ต้นทุนและศักยภาพ จำนวน 3 ตัวแปร รวมจำนวน 26 ตัวแปร

กระบวนการ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบย่อย คือ 1) การวางแผนการพัฒนาหลักสูตร จำนวน 8 ตัวแปร 2) ปฏิบัติตามแผนหลักสูตร และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จำนวน 42 ตัวแปร 3) การวัดผลและประเมินผล จำนวน 12 ตัวแปร 4) การปรับปรุงและพัฒนา จำนวน 4 ตัวแปร และ 5) การบูรณาการ จำนวน 6 ตัวแปร รวมจำนวน 72 ตัวแปร

ผลผลิต ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย คือ 1) ด้านคุณภาพของเด็ก จำนวน 4 ตัวแปร 2) ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ จำนวน 6 ตัวแปร และ 3) ด้านการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ จำนวน 4 ตัวแปร รวมจำนวน 14 ตัวแปร

ข้อมูลย้อนกลับ ประกอบด้วย 1 องค์ประกอบย่อย คือ ผลการประเมินระดับคุณภาพดี ตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย พ.ศ. 2561 จำนวน 3 ตัวแปร

2. สร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยจึงได้นำส่วนผลการวิเคราะห์องค์ประกอบมาใช้ในการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ประกอบด้วย

1. แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ส่วนที่ 2 ส่วนเนื้อหา ประกอบด้วย

1. สภาพแวดล้อม ได้แก่ บริบทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ปัจจัยนำเข้า ได้แก่

2.1 ต้นทุนและศักยภาพ

2.2 เครือข่ายและชุมชน

2.3 สื่อ นวัตกรรมจัดการประสบการณ์การเรียนรู้

3. กระบวนการ ได้แก่

3.1 การวางแผนการพัฒนาหลักสูตร (Plan)

3.2 ปฏิบัติตามแผนหลักสูตร และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

(Do)

3.3 การวัดผลและประเมินผล (Check)

3.4 การปรับปรุงและพัฒนา (Act)

3.5 การบูรณาการ (Integration)

4. ผลผลิต ได้แก่ ผลการประเมินระดับคุณภาพดีตามมาตรฐานการศึกษา
ระดับปฐมวัย พ.ศ. 2561

5. ข้อมูลย้อนกลับ ได้แก่ ข้อมูลนำกลับไปปรับปรุง

ส่วนที่ 3 เจาะใจความสำเร็จของรูปแบบ

ผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น สรุปได้ว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความเหมาะสม

ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนา
เด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการ
ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความเหมาะสมในระดับมาก
($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.61)

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$,
S.D. = 0.36) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้ดังนี้ ด้าน
ความเป็นประโยชน์ ($\bar{X} = 4.81$, S.D. = 0.22) รองลงมาเป็นด้านความถูกต้อง ($\bar{X} = 4.72$,
S.D. = 0.26) ด้านความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.47) และด้านความเป็นไปได้
($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.49) ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการที่
มีประสิทธิภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย ต้นทุน
และศักยภาพ เครือข่ายและชุมชน สื่อ นวัตกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การวางแผน
การพัฒนาหลักสูตร ปฏิบัติตามแผนหลักสูตร และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การวัดผล
และประเมินผล การปรับปรุงและพัฒนา การบูรณาการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารงาน
วิชาการ เป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาเพราะการจัดการศึกษาที่มี

คุณภาพ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต้องมาจากการพัฒนางานวิชาการที่มีคุณภาพ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเป็นงานที่ชีวิตคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพในการเรียนรู้ เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์บรรลุ ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีผลการประกัน คุณภาพภายนอกผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งก่อนจะรู้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มี ประสิทธิภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนั้นจำเป็นต้องมีปัจจัยในการสนับสนุน กระบวนการที่สำคัญทั้งต้นทุนและศักยภาพ เครือข่ายและชุมชน สื่อ นวัตกรรม การจัด ประสพการณ์การเรียนรู้ให้มีความสอดคล้องกับการนำไปใช้ในกระบวนการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กผ่านเกณฑ์การประเมินการประกันคุณภาพภายนอกในทุก ด้าน ดังนั้น องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่มี ประสิทธิภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงควรมีอยู่ใน 8 องค์ประกอบดังกล่าว ซึ่งครอบคลุมภารกิจและเป้าหมายสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเรา ศรีวิชัย ได้ศึกษา รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชน ระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ในจังหวัดนนทบุรี พบว่า องค์ประกอบของการบริหารงาน สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ในจังหวัดนนทบุรี ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา การตอบสนองความต้องการของชุมชนและแหล่งเรียนรู้ใน ชุมชน นโยบายของรัฐบาล นโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้เรียน ผู้บริหารและครู และงบประมาณ (เรชา ศรีวิชัย, 2554) และสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญเชิด ชำนิศาสตร์ พบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการในการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี มีกระบวนการปฏิบัติงานวิชาการ 6 ขั้นตอน คือ 1) การกำหนดเป้าหมาย 2) การวางแผน 3) การปฏิบัติตามแผน 4) การส่งเสริม นิเทศ กำกับ ติดตาม 5) การตรวจสอบ ประเมินผล 6) การรายงานผลการดำเนินงาน (บุญเชิด ชำนิศาสตร์, 2556) และสอดคล้องกับงานวิจัยของผลบุญ สุรเสกข์ ผลการวิจัยพบว่า แนวคิด ทฤษฎีและหลัก พุทธธรรมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามหลักพุทธธรรม ประกอบด้วย 1) แนวคิด ทฤษฎีการวางแผน 2) การจัดการองค์การและบุคลากร 3) ความเป็นผู้นำ 4) หลักการ ประเมินผล 5) หลักศีล หลักสมาธิ และหลักปัญญา 6) ด้านกายภาพ 7) ด้านกิจกรรมพื้นฐาน ชีวิต 8) ด้านการเรียนการสอน 9) ด้านบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ และ 10) ด้านการบริหาร จัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ผลบุญ สุรเสกข์, 2559)

2. การสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ส่วนที่ 2 ส่วนเนื้อหา ประกอบด้วย 1) สภาพแวดล้อม 2) ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ ต้นทุนและศักยภาพ เครือข่ายและชุมชน สื่อ นวัตกรรม การจัดประสพการณ์การเรียนรู้ 3) กระบวนการ ได้แก่ การวางแผนการพัฒนา

หลักสูตร (Plan) ปฏิบัติตามแผนหลักสูตร และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (Do) การวัดผล และประเมินผล (Check) การปรับปรุงและพัฒนา (Act) การบูรณาการ (Integration) 4) ผลผลิต ได้แก่ ผลการประเมินระดับคุณภาพติดตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย พ.ศ. 2561 5) ข้อมูลย้อนกลับ ได้แก่ ข้อมูลนำกลับไปปรับปรุง ส่วนที่ 3 เจาะใจความสำเร็จของรูปแบบ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีหลักการพื้นฐานที่นำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หลักสูตรการจัดการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย พ.ศ. 2561 แนวคิดการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย หลักสูตรที่สามารถเชื่อมโยงมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยไปสู่การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยแบบบูรณาการหรือเลือกใช้รูปแบบที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย สาระการเรียนรู้ประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ ประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรเรียนรู้ สื่อนวัตกรรมจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล เพื่อนำผลมาพัฒนาการปรับปรุงการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กแต่ละคน แนวคิดการบริหารตามวงจรคุณภาพ PDCA ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Do) การประเมินผล (Check) และการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Act) และในการวิจัยครั้งนี้ได้นำแนวทางการบูรณาการ (Integration) มาใช้ในการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งผลให้การประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาครั้งต่อไปอยู่ในระดับดีขึ้นไปตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย พ.ศ. 2561 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในจะเน้นการประเมิน และการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานในปัจจุบันนำเข้า (Input) และกระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) ของคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในด้านต่าง ๆ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.), 2559)

ดังนั้น การบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกโดยตรง การประเมินคุณภาพภายนอกจะใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานต่าง ๆ ในการประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญเชิด ชำนิศาสตร์ พบว่า รูปแบบการบริหารวิชาการในการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี มีกระบวนการปฏิบัติงานวิชาการ 6 ขั้น คือ 1) การกำหนดเป้าหมาย 2) การวางแผน 3) การปฏิบัติตามแผน 4) การส่งเสริม นิเทศ กำกับ ติดตาม 5) การตรวจสอบ ประเมินผล 6) การรายงานผลการดำเนินงาน (บุญเชิด ชำนิศาสตร์, 2556) และมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริณภานามมณี ได้ศึกษารูปแบบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีประสิทธิผล สังกัดองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น พบว่ารูปแบบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีประสิทธิผล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มี 6 องค์ ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ ประกอบด้วย ขอบข่ายงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การบริหาร การมีส่วนร่วมของชุมชน และการทำงานเป็นทีม 2) จุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาศักยภาพ ผู้เรียนให้มีพัฒนาการที่สมวัย ในด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา และเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้กำหนดนโยบายสามารถนำรูปแบบการบริหารไปประยุกต์ใช้ 3) กลไกการดำเนินการ ประกอบด้วย ผู้บริหารท้องถิ่น หัวหน้าส่วนราชการ ครูผู้ดูแลเด็ก คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และกลุ่มองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 4) การดำเนินการ ตามขอบข่ายงานบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย และด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน ซึ่งแต่ละด้านดำเนินการตามการบริหาร คือ การวางแผน การจัดองค์การ การอำนวยการ และการควบคุมงาน 5) การประเมินผล จากผลการประเมินผลคุณภาพภายในสถานศึกษาในด้านร่างกาย อารมณ์ – จิตใจ สังคม และสติปัญญา และคู่มือการใช้รูปแบบของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ ผู้บริหารท้องถิ่นมีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำ และมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษา อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งครูผู้ดูแลเด็ก มีความรับผิดชอบในการ ปฏิบัติงาน มีประสิทธิภาพในการทำงานด้านดูแลเด็ก และ มีความต้องการที่จะพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และผู้มีส่วนได้เสียให้ความสำคัญและให้การสนับสนุนการจัดการศึกษา (ศิริรินภา นามมณี, 2557) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วาตามูระและแพทริเซีย กล่าวว่า เด็กปฐมวัยสามารถเพิ่มพูนความคิดในการเรียนรู้มากขึ้น เมื่อใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนักเรียนที่ถูกสอนโดยครูเป็นผู้ชี้แนะจะได้ความรู้ที่แยกเป็นส่วน ๆ นักเรียนไม่สามารถบูรณาการเป็นองค์ความรู้และรักษาความรู้นั้นได้จากการศึกษาเปรียบเทียบชั้นเรียนที่สอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางกับชั้นเรียนที่สอนโดยครูเป็นผู้ชี้แนะพบว่านักเรียนมีการเรียนรู้ที่แตกต่างกันชั้นเรียนที่เรียนโดยการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางจะเป็นผู้ที่มีพื้นฐานความรู้ที่กว้างกว่าและสามารถเชื่อมโยงความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน หลักสูตรสามารถเชื่อมโยงมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยไปสู่การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา (Watamura & Patricia K., 2018)

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้ดังนี้ ด้านความเป็นประโยชน์ รองลงมาเป็นด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นไปได้ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้ปรับปรุงรูปแบบจัดทำคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสร้างเป็นการบริหารงาน

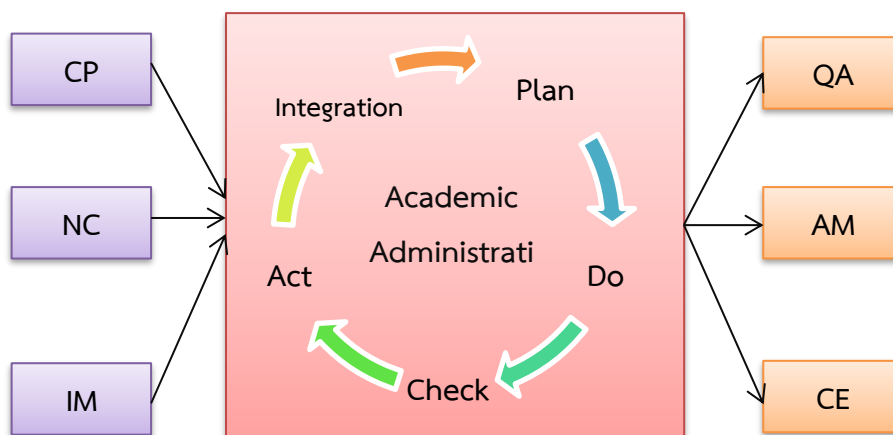

วิชาการที่มีประสิทธิภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการในยุคปัจจุบัน และนำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาช่วยแนะนำ

ปรับปรุงแก้ไขเป็นร่างรูปแบบเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมการวิพากษ์และตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีความเหมาะสม และทำการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเพื่อให้ได้รูปแบบที่มีความเหมาะสม ประเมินรูปแบบโดยผ่านผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาวิเคราะห์ในประเด็นที่น่าขึ้นมาให้พิจารณาว่ามีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ เพื่อให้ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อีกครั้งจึงส่งผลให้ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นไปได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสมาน อัสวภูมิ ได้กล่าวว่า การประเมินรูปแบบ ตรวจสอบโดยการประชุมสัมมนาโดยผู้วิจัยจัดประชุมสัมมนากับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบและผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหนึ่งแล้วนำเสนอรูปแบบที่พัฒนาขึ้นเสร็จแล้วให้ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาวิพากษ์ประเมินรูปแบบทั้งในด้านความเหมาะสม และความเป็นไปได้ และให้ข้อเสนอแนะต่อไป และสอดคล้องกับงานวิจัยของศิรินภา นามมณี พบว่า ผลการประเมินรูปแบบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีประสิทธิผล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านหลักการ จุดมุ่งหมาย กลไกการดำเนินการ การดำเนินการ การประเมินผล และเงื่อนไข ความสำเร็จ มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน และเมื่อพิจารณารายด้าน ทุกด้านมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด (ศิรินภา นามมณี, 2557) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฟรด ลูเนนเบิร์ก ได้ศึกษา โมเดลหลักสูตรเพื่อการศึกษาแก่นักเรียน: ทฤษฎีและแนวทางการเรียนรู้ในช่วงปีแรก ๆ กล่าวว่ารูปแบบหลักสูตรที่มีความถูกต้อง จะให้กรอบทฤษฎีที่จำเป็นในการใช้โปรแกรมการศึกษาก่อนวัยเรียนที่มีประสิทธิภาพ (Fred C. L., 2011)

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

จากภาพที่ 1 สามารถอธิบายได้ว่า แนวทางการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงความแตกต่างของสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาแต่ละแห่งในการนำไปปรับใช้ ซึ่งมีปัจจัยสนับสนุนต้นทุนและศักยภาพ (Cost and potential; CP) เครือข่ายและชุมชน (Network and community; NC) สื่อ นวัตกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (Innovative media for organizing learning experiences: IM) เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการ PDCAI ในการวางแผนการพัฒนาหลักสูตร (Plan) การปฏิบัติตามแผนหลักสูตร และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (Do) การวัดผลและประเมินผล (Check) การปรับปรุงและพัฒนา (Act) การบูรณาการ (Integration) เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการด้านคุณภาพของเด็ก (Quality Children; QC) ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ (Administrative process and management: AM) และด้านการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ (Child-centered Experiences; CE) และสามารถบรรลุผลการประเมินระดับคุณภาพดีตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย พ.ศ. 2561

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีองค์ประกอบที่สำคัญ 8 องค์ประกอบ คือ 1) ต้นทุนและศักยภาพ 2) เครือข่ายและชุมชน 3) สื่อ นวัตกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 4) การวางแผนการพัฒนาหลักสูตร 5) ปฏิบัติตามแผนหลักสูตร และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 6) การวัดผลและประเมินผล 6) การปรับปรุงและพัฒนา และ 8) การบูรณาการ โดยสามารถนำมาใช้เป็น

องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ประกอบด้วย แนวคิดพื้นฐานและวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ส่วนที่ 2 เนื้อหา ประกอบด้วย 2.1) สภาพแวดล้อมบริบทสถานศึกษา 2.2) ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ ต้นทุนและศักยภาพ เครือข่ายและชุมชน สื่อ นวัตกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 2.3) กระบวนการ ได้แก่ การวางแผนการพัฒนาหลักสูตร ปฏิบัติตามแผนหลักสูตร และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล การปรับปรุงและพัฒนา การบูรณาการ 2.4) ผลผลิต ได้แก่ ผลการประเมินระดับคุณภาพดีตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย พ.ศ. 2561 และ 2.5) ข้อมูลย้อนกลับ ได้แก่ ข้อมูลนำกลับไปปรับปรุง ส่วนที่ 3 เจาะใจความสำเร็จ ซึ่งเป็นรูปแบบการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อย่างมากในการนำไปปรับใช้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้อเสนอแนะทั่วไป ผู้วิจัยสรุปข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ดังนี้ 1) การนำรูปแบบการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปใช้ผู้นำไปใช้ควรศึกษารายละเอียดของรูปแบบฯ จากคู่มือการใช้รูปแบบฯ เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างละเอียดในทุกประเด็นเนื้อหา ก่อนนำไปใช้ในสถานการณ์จริง 2) รูปแบบการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สร้างขึ้นในครั้งนี้ จะสามารถนำไปใช้ให้ประสบความสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับความร่วมมือจากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ปกครอง ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560. กรุงเทพมหานคร: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- จรรยา ชินสี. (2552). แนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอแม่อรม จังหวัดเชียงใหม่. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จรัสศรี เพ็ญสุภา. (2558). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามมาตรฐานด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพิจิตร. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- บุญเชิด ข่านิศาสตร. (2556). การพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการในการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี.

- ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยสยาม.
- ผลบุญ สุรเสกข์. (2559). รูปแบบการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามหลักพุทธธรรม. วารสาร มจร. สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, 5(2), 55-69.
- ภัทรวดี แก้วกระจาย. (2555). การนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอ่างทอง. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- เรขา ศรีวิชัย. (2554). รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพในจังหวัดนนทบุรี. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย, 3(4), 187-197.
- ศรินภา นามมณี. (2557). รูปแบบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีประสิทธิภาพ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. ใน ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สมาน อัครภูมิ. (2550). การใช้วิจัยพัฒนารูปแบบในวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.). (2559). คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).
- สุดาร์ตน์ สอดเสน. (2555). การศึกษาปัญหาในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอบ้านกรวด. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุพรรณิกา สีสอาด. (2554). การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนระดับอนุบาลศึกษา ในเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- โสธดา จิตรฉาย. (2555). การศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางแก้ไขการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- Fred C. L. (2011). Curriculum Models for Preschool Education: Theories and Approaches to Learning in the Early Years. Schooling, 2(1), 1-6.

Watamura & Patricia K. (2018). Child-centered learning versus direct instruction in Mathematics in the elementary classroom. Retrieved September 22, 2018, from <http://www.lib.umi.com/dissertations/fullcit/1403947>